

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Коломийський навчально-науковий інститут
Кафедра філології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Психологія художньої творчості українських письменників»

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)
Освітня програма Середня освіта (українська мова і література)
Спеціалізація 014.01 Українська мова і література
Спеціальність 014 Середня освіта
Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № _1_ від “31” _серпня__ 2023 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Психологія художньої творчості українських письменників
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Викладач (-і)	Солецький О.М.
Контактний телефон викладача	0506717862
Е-mail викладача	oleksandr.soletskyu@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Лекції, практичні, самостійна робота
Обсяг дисципліни	Кредити ЄКТС – 3 (90 годин).
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/
Консультації	Очні консультації: 30 год. Вівторок-серeda 13.30-15.30. Кафедра української літератури, 303 ауд. Онлайн-консультації: 30 год. Розклад присутності викладача: субота з 9.30-11.30
2. Анотація до курсу	
<p>Спеціалізація «Психологія художньої творчості українських письменників» ознайомлює студентів із аспектами психологічного підходу до вивчення художніх явищ та характеризує їх із позицій зумовленості та залежності від авторської біографії, вподобань, характеру, творчого типу, темпераменту тощо. Лекційний та практичний курси передбачають ознайомлення зі загальнотеоретичними питаннями психології художньої творчості, з явищами психологічної сутності художньої обдарованості, вивчення художньо-творчого процесу як багаторівневого комплексу.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Мета – ознайомити студентів-філологів із загальнотеоретичними питаннями психології художньої творчості, висвітлити проблему психологічної сутності художньої обдарованості, охарактеризувати художньо-творчий процес на основі дослідження питань психології творчості, а також вивчення головних сил творчого синтезу. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - особливості психологічного підходу до вивчення художніх явищ; - предмет і завдання психології художньої творчості; - головні методи дослідження питань психології художньої творчості українських письменників ; - художня обдарованість, здібності до літературно-творчої діяльності; - структура художньої обдарованості; - особливості літературного таланту українських письменників; - головні аспекти вивчення художньо-творчого таланту; - загальні закономірності творчої праці письменника. <p>вміти :</p> <ul style="list-style-type: none"> - практично застосовувати методологічний інструментарій психології художньої творчості до вивчення художніх явищ; - послуговуватися джерелами й методами психології художньої творчості; - розрізняти загальні й спеціальні моменти в структурі художньої обдарованості; - виділяти головні сили в структурі художньої обдарованості; - характеризувати процесуальну структуру творчої діяльності; - розуміти головні підходи до вивчення художньо-творчого процесу. 	
4. Компетентності	

У результаті вивчення курсу ви (студенти) зможете набути:

Загальні компетентності:

ЗК 14. Здатність володіти навичками ведення дискусії й наукової полеміки, написання аналітичних і публіцистичних текстів, дотримуватись норм правопису сучасної української мови.

Фахові (спеціальні) компетентності

ФК 3. Здатність вільно оперувати фаховими термінами для виконання професійних завдань, застосовувати у професійній діяльності провідні базові наукові методи, принципи, положення.

ФК 11. Здатність використовувати сучасні методологічні засади предметної спеціалізації, теорії й історії української мови та літератури, дисциплін за вибором мовознавчого та літературознавчого спрямування, орієнтуватися в сучасному українському літературному процесі з настановою на практичне втілення в освітньо-професійній діяльності.

ФК 15. Здатність здійснювати багатоаспектний мовний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів з вільним володінням фаховими термінами і залученням найновіших досягнень у цій сфері.

ФК 16. Здатність розвивати когнітивні, психомоторні, поведінкові механізми – пам'ять, увагу, критичне ставлення, почуття відповідальності та ін.

5. Результати навчання

ПРН 2. Знати і розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію української мови і літератури, вміти застосовувати набуті знання у професійній діяльності.

ПРН 7. Мати навички пошуку, обробки та аналізу інформації з різних джерел, кваліфіковано презентувати результати професійної (педагогічної, наукової, інноваційної) діяльності із застосуванням сучасних інформаційних технологій.

ПРН 8. Осмислювати літературознавчі концепції, володіти методами літературознавчих досліджень, компаративного аналізу, інтерпретувати твори української та зарубіжної художньої літератури, усної народної творчості, застосовувати ці вміння та навички у професійній роботі вчителя закладу загальної середньої освіти.

ПРН 9. Уміти аналізувати й застосовувати у практичній діяльності набуті знання про закономірності літературного процесу на діахронному і синхронному зрізах і творчість знакових письменників у національному і світовому контексті.

6. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
самостійна робота	60

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/ вибірковий
П'ятий	014 Середня освіта	Третій	Вибіркова

Тематика курсу

Тема	Кількість годин		
	лекції	практичні заняття	сам. роб.
1. Історичний огляд досліджень психології творчості.	2		5

2. Психологічна характеристика процесу творчості	2		5	
3. Художній таланти. Біографія і творчість.	2		5	
4. Психологічна мотивація письменника і стимули до творчості.	2		5	
5. Загальнотеоретичні питання вивчення художньо-творчого процесу.	2		5	
6. Творча особистість. Творчий процес. Індивідуальний стиль письменника.	2		5	
7. Методологічні проблеми дослідження творчості.		2	5	
8. Психологія творчості: творча особистість і творчий процес.		2	3	
9. Види творчості та напрями її дослідження		2	3	
10. Фактори творчого процесу.		2	3	
11. Психологічні підходи до вивчення художньої творчості у ХХ ст.		2	5	
12. Психологічна мотивація і стимули творчості.		2	4	
13. Індивідуальний стиль письменника.		2	3	
14. Класичний психоаналіз З.Фрейда: основні концепції		2	3	
15. Аналітична психологія як основа інтерпретаційної методики в психоаналітичному літературознавстві юнгіанської орієнтації		2	3	

7. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	Вид контролю – залік. Максимальна оцінка – 100 балів. Оцінювання здійснюється за національною шкалою оцінювання на основі 100-бальної системи.
Вимоги до письмової роботи	Ви повинні виконати письмову роботу, що складається з теоретичного питання, практичного завдання для перевірки навиків та здібностей, зокрема уміння самостійно здійснювати інтерпретацію тексту, характеризувати його з позицій конкретної методології. Правильно відповісти на тестові завдання.
Практичні заняття	Максимальна оцінка за кожне заняття 10 балів. Наприкінці курсу виводимо середній показник, який множимо на коефіцієнт, який дозволяє отримати максимальну оцінку – 100 балів.
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 50 % завдань.

8. Політика курсу

Студент повинен добросовісно готуватися до усіх видів поточного та підсумкового контролю, дотримуватися правил академічної доброчесності.

Академічна доброчесність:

Списування та плагіат, а також користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час опитування, виконання письмового завдання чи тестування є недопустимими та призводять до незарахування результатів чи нескладання тестування відповідно до [Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі](#)

здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Відвідування занять:

При виставленні рейтингового підсумкового балу обов'язково враховується присутність студента на заняттях (у тому числі на лекційних), пропуски та спізнення без поважної причини, що передбачено [Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника](#). Студенти мають можливість відпрацювати заняття, які було пропущено з поважних причин, а також отримати роз'яснення питань, з якими виникли труднощі у процесі підготовки до семінарських занять і письмових робіт, на консультаціях викладача щопонеділка о 15.00.

Навчання за індивідуальним графіком:

Студенти, котрі навчаються за індивідуальним графіком, опрацьовують частину теоретичного матеріалу самостійно з обов'язковим проходженням усіх тестувань в системі дистанційного навчання d-learn.pnu.edu.ua та виконанням усіх завдань відповідно до індивідуального графіку навчання, складеного та погодженого з викладачем на початку семестру. Умови навчання за індивідуальним графіком регламентуються [Положенням про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника](#).

Неформальна освіта:

Порядок перезарахування результатів неформальної освіти в межах курсу (наприклад, результати проходження курсів з літературознавства на платформах Coursera, Udemy, наявність сертифікатів, котрі підтверджують проходження відповідних професійних курсів / тренінгів, тощо) регламентується [Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника](#).

Повторне вивчення дисципліни:

Студент, який не набрав 50 балів за відомістю №3, направляється на проходження курсу вдруге відповідно до [Положення про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін \(кредитів ECTS\) в умовах ECTS](#) або відраховується з навчального закладу.

Наприкінці курсу студенти мають можливість надати відгуки та пропозиції щодо якості викладання дисципліни на сайті <https://d-learn.pnu.edu.ua>.

9. Рекомендована література

1. Клочек Г. Поетика і психологія / Григорій Клочек. – Київ: Знання, 1990. – 48 с.
3. Білоус П. Психологія літературної творчості: Лекції / Петро Білоус. – Київ: Академвидав, 2014. – 243 с.
4. Макаров А. П'ять ять етюдів: підсвідомість і мистецтво. Нариси з психології творчості / Анатолій Макаров. – К., 1990. – «13 с.
5. Парандовський Я. Алхімія слова / Ян Парандовський. – К., 1991.
6. Піхманець Р. Методологічні аспекти вивчення творчого процесу / Р. В. Піхманець // Слово і час. – 1990. – № 11. – С. 67–76.
7. Піхманець Р. Психологія художньої творчості: Теоретичні та методологічні аспекти / Р. В. Піхманець. – К., 1991.
8. Франко І. Із секретів поетичної творчості / Іван Франко. – К., 1969.
9. Фрейд З. Нариси з психоаналізу / Зигмунд Фрейд. – К., 1997.
10. Шляхова Н. Емоції і художня творчість / Н. Шляхова. – К., 1981.
11. Зборовська Н. Код української літератури: Проект психоісторії новітньої української літератури. Монографія. – К.: Академвидав, 2006. – 504с.
12. Зборовська Н. Літературний процес і завдання критики // Слово і час. – 2004. – №4. – С.3 – 7.
13. Зборовська Н.В. Психоаналіз і літературознавство. – К., 2003.
14. Левчук Л. Західноєвропейська естетика ХХ ст. – К., 1997.
15. Література. Теорія. Методологія / Упоряд. Д.Уліцька. – К., 2006.

16. Літературознавча енциклопедія: У двох томах / Авт.-уклад. Ю.І.Ковалів. – К.: ВЦ “Академія”, 2007. – 608 с.
17. Літературознавчий словник-довідник / Укл. Р.Т. Гром’як, Ю.І.Ковалів та ін. – К., 1997.
18. Мітосек З. Теорії літературних досліджень. – Сімферополь, 2005.
19. Павличко С. Сто років без Фрейда // Критика. – 1998. – № 9. – С.14. – 18.
20. Слово. Знак. Дискурс. Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. /За ред. М.Зубрицької. – Львів, 1996.
21. Сторі Дж. Теорія культури та масова культура. – К., 2005.

Викладач: доктор філологічних наук, доцент Солецький О.М._